

Nytänkande

i undervisningen
lyfte mätresultaten

Burlövs kommun testar en ny strategi för att öka måluppfyllelsen i grundskolan – ett ambulande kvalitetsteam som kallas in vid behov. Klass 3A på **Södervångskolan** i Åkarp får hjälp med att höja resultaten i matematik.

TEXT: CHARLOTTE LUNDQVIST
FOTO: MARCUS GUSTAFSSON

När Inger Levin går genom korridoren på Södervångsskolan vet eleverna att det är matematikundervisning på gång: Kommer du till oss? undrar de.

Hon är pedagog i kvalitetsteamet och har fungerat som förstärkning på skolan under hela höstterminen.

Det var när resultaten från nationella provet kom som det visade sig att eleverna på Södervångsskolan i Åkarp inte hade tillräckligt hög måluppfyllelse i matematik. Som helhet var resultaten goda men delprovet *problemlösning* gick sämre än väntat. Det kunde inte förklaras av bristande språkkunskaper eftersom de flesta elever har svenska som förstaspråk. Problemet låg någon annanstans och lärarna förstod att de behövde förändra sin undervisning, men de var osäkra på hur och vad som skulle ge bäst resultat. Ungefär samtidigt presenterades Burlövs satsning på ett kvalitetsteam i skolan.

– Teamet startade upp i våras och efter att pedagogerna varit här och presenterat sig började vi grunna, berättar klassläraren Åsa Gustavsson.

Hennes tredjeklass var en av dem som beviljades förstärkning i matematik under höstterminen efter att ha ansökt om stöd från kvalitetsteamet.

– Det har funkad väldigt bra, säger rektor Pia Bang, som är en av initiativtagarna till satsningen.

Idén fick rektorerna i kommunen när de diskuterade statsbidraget till *Läsa-Skriva-Räkna*. De kom fram till att ett team både var mer flexibelt och skulle göra mer nytta än om de delade upp pengarna eftersom teamet skulle kunna åka runt till skolor i området och hjälpa dem efter behov.

Det innebar också ett nytt sätt att arbeta med klassrumsundervisningen som kändes spännande.

Grundtanken är att skapa ett kollegialt lärande där pedagogerna från kvalitetsteamet fungerar som ett extra öga och bollplank till de ordinarie lärarna.

– Av tradition har vi ofta bara en lärare i klassrummen, säger Pia Bang.

Men ett av kvalitetsteamets mål är att ifrågasätta och utmana gamla sanningar.

I Åsa Gustavssons klass fick pedagogen Inger Levin i uppgift att höja elevernas förmåga till problemlösning och hon har sedan dess varit med på alla matematiklektioner under hösten. Tillammans med klassläraren Åsa Gustavsson har hon kommit fram till både lösningar och förbättringar för att höja elevernas förståelse för matematik. Båda har varit aktiva i processen.

Ibland har Inger hållit i undervisningen själv för att ge förslag på nya metoder och ibland har hon suttit vid sidan av och observerat.

– Det är en helt annan roll än att vara klasslärare. Jag är bara där en termin och kan inte skapa för mycket relationer med eleverna eftersom det är tillfälligt, säger Inger Levin.

Grunden för det nya arbetet har varit *Matematiklyftet* och elevernas intresse för matte har ökat under terminen, liksom deras förmåga att hitta strategier för att lösa matteproblemen.

Åsa Gustavsson märker stor skillnad i klassen och uppskattar den extra resursen.

”Vi är kollegor och hjälps åt. Inger kommer inte in som den som ska lösa allt utan diskuterar kollegialt.”

Inger Levin

Pia Bang

Åsa Gustavsson

– Vi är kollegor och hjälps åt. Inger kommer inte in som den som ska lösa allt utan diskuterar kollegialt. Som utomstående har hon en annan blick.

I dag ska barnen i klass 3A lösa ett matteproblem med kulor.

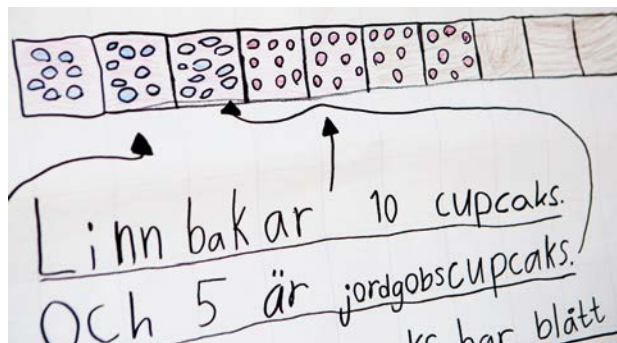
– Det passar bra eftersom det är många av er som spelar kula på rasterna, säger Inger Levin till klassen med en blinkning.

Det eleverna ska ta reda på är vilka möjligheter det finns att det blir en viss färg eller färgkombination när de tar upp kulorna ur en påse – utan att först se efter vilka det är.

– Vad skulle det kunna vara? undrar Inger.

Barnen får själva prova att använda kulor om de vill eller så kan de börja rita och skriva ner sin lösning med detsamma. En del elever kastar sig över uppgiften, andra har lite längre startsträcka.

– Det är lättare att räkna tal i matteboken, pustar Sofia Giba och Julia Hejdefalk.

Åsa Gustavsson och Inger Levin går runt bland eleverna och diskuterar lösningarna på matteproblemen. Fokus ligger lika mycket på hur vägen till svaret sett ut som om de lyckats lista ut de rätta alternativen. I lösningarna får eleverna både rita och skriva för att visa hur de tänkt.

Multiplikation är också lättare, tycker de men ser ändå ganska nöjda ut när de ritar kulor tillsammans.

- Att lösa matteproblem är en process, medan i matteboken räknar man sida efter sida. Det har förändrat rollerna i klassen, säger Pia Bang.

Vissa som inte var så starka innan har blommat upp och andra har för första gången mött motstånd.

- Jag gillar problemlösningar men denna var lite för enkel, säger Ella Lindeberg självsäkert.

Klasskamraten Elias Engblom kämpar med att inte ha så bråttom när han löser uppgifterna.

- Man ska inte stressa utan vara noggrann.

Han berättar att han brukade ligga först i matteboken.

- Sedan hände saker, teaterviskar han.

Klasslärare Åsa Gustafsson bekräftar att de inte använt matteboken på flera veckor.

Men när det är dags att presentera lösningar på matteproblemet är Elias Engblom ändå en av dem som viftar mest energiskt med armen för att få komma fram till tavlan och redovisa.

Att nästa omgång av nationella provet är viktigt har inte undgått honom.

Södervångskolan

Kvalitetsteamet arbetar i Burlövs kommuns grundskolor och finansieras av två statliga bidrag: "Lågstadiesatsningen" och "En likvärdig skola". Pedagogerna verkar för ökad måluppfyllelse och fungerar som en extra resurs i klassrummen som skolorna kan ta del av utifrån behov.

Skolan ligger i Åkarp mellan Malmö och Lund. Där går 83 elever i årskurserna F-3.

Matematiklyftet

Matematiklyftet är en kompetensutvecklingsinsats för lärare och förskollärare. Material finns på Lärportalen och provas i den egna undervisningen. 76 procent av landets matematiklärare har deltagit.

Källa: Skolverket

- Det är spännande och pirrigt. Man får ta ett djupt andetag och tänka att det inte är så jätteallvarligt.

Det nya sättet att jobba med matematik i klassen har gjort att undervisningen blivit mer individanpassad. Vissa kan ha lätt för sig men vill att det ska gå snabbt. Andra utmanas av problemlösningen där de kan rita och visa. Det hjälper också elever som har motoriska svårigheter att det finns fler sätt att ta till sig kunskapen.

- I matteboken ser sidorna likadana ut, här ser de lösningar på olika sätt, säger Inger Levin.

Att eleverna ofta jobbar i par och diskuterar sina lösningar är något som även tilltalar rektor Pia Bang.

- Jag behöver själv prata när jag lär mig. Det här öppnar upp för samtal om de olika strategierna.

Att berätta hur man tänkt är ytterligare ett lärande och det är inte ovanligt att eleverna tar till sig klasskomPISArnas lösningar när de ser något de gillar och säger att de själva ska använda samma strategi nästa gång.

Inger Levin tycker att det är kul med nytänkande i skolan.

- För mig som varit klasslärare i 20 år är det ett jättetrevligt sätt att få vara lärare. Det är en fantastisk tjänst.

Alla klasserna på skolan utgår från samma matteproblem men de arbetar på olika sätt och med varierande svårighetsgrad.

- Det har varit jättekul att vara här utifrån lärarnas önskemål. Vad jag hjälper till med beror helt på deras önskemål.

- Det är bra att Inger är med för då kan vi få mer hjälp, säger eleven Jonathan Lundahl.

Han berättar att han jobbar bäst i skolan. Hemma vill han bli klar med läxorna så fort han bara kan och gör dem direkt när han kommer innanför dörren.

- Men då är det inte alltid någon hemma som kan hjälpa, konstaterar han. ↵

ENKÄT

Vad är matematik? Hur blir man bra på det?

Ella Lindeberg

- Något man gör i skolan, man räknar och använder tal.
- Man får träna och gå i skolan. Det är kul men vissa saker är svåra.

Klara Sadeghi Nad
– Man räknar och gör mycket problemlösning och mattebok.
– Man ska göra sina läxor, jobba och tro på sig själv.

Elias Engblom
– Plus och minus. Matte har ett eget mattespråk.
– Man ska kämpa hårt och lyssna allt vad man kan på sin fröken.

Jonathan Lundahl

- Addition, subtraktion, multiplikation och pi som har en miljon decimaler.
- Man gör matteläxorna och olika papper med uppgifter.